

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Nemzetközi bonyodalom.

Drágább lesz a buza, olcsóbb az emberélet.

Látnoki szemekkel nézett a jövőbe pár év előtt a német császár, amidőn a távol Keletre, a föld tulsó oldalára mutatott s azt mondta, hogy annak a távol Keletnek a méhe nagy veszedelmet rejt magában Európára nézve. Hatszáz év előtt Európa nagy részét pusztasággá és temetetlen halottak sírhelyévé tették a mongol hadak, a sárga fajnak ezek a vad szülőttei. Most újból harcban áll a sárga fajnak a legkiválóbb eleme, a japán, a mely a civilizatorius haladás minden eszközét a magáévé tette, hogy versenyképes lehessen hatalmas ellenfeleivel.

Ismét a sárga faj, amely ma már nem tör, mert nem törhet Európára, de ott, a maga világában mutatja meg az erejét, amidőn a terjeszkedő európai hatalmassággal fölveszi a harcot s nem védekezik, hanem támad.

Tegnapig a keletázsiai harctér, minden izgalma mellett is, csak két nemzet háboruját mutatta. Tegnapig azt lehetett hinni, hogy ketten intézik el ezt a nagy ügyet egymás között s minden egyéb hatalmi fegyver csak

arra valók, hogy csillogó nézőközön-séget alkossanak a véres színjáték szereplői körül. Számítani lehetett arra, hogy Franciaország minden oroszbarátsága mellett is semleges marad s nem lép közbe. Arra is, hogy Amerika legfeljebb csak kölcsönpenzt ad a japánoknak, de akcióba nem viszi a toronymagas páncélos tengeri óriásait, a melyek nemrég pár óra leforgása alatt a tenger fenekére süllyesztették a büszke spanyol armadiát. Arra is számítani lehetett, hogy Anglia még nem heverte ki a bur háboru pénz- és vérveszteségeit s bár az alkalom kínálkozna, hogy „foglalkoztassa“ a japánokkal szemben lekötött oroszot, de ezt nem teszi meg, mert nem teheti.

Másként történt. Pár szó hangzott el az angol parlament ülésén. Csak pár szó, melyeknek azonban alighanem világtörténelmi fontosságuk lesz. Pedig mindössze pár szó. S nem tartalmaz egyebet, mint azt, hogy az angol kincstár első lordja engedélyt kért arra, hogy az *indiai csapatokat a határon kívül is alkalmazhassa*. Kévs beszéd, de sok értelmény: ez azt jelenti, hogy Anglia, amely nem ok nélkül küldte Kitchener tábornokot az

indiai csapatok élére, mozgósít Tibet ellen s Younghousband ezredes csapatai után most már egész hadsereget küld Középázsia ezen misztikus országába.

Jellemző, hogy ez tegnap történt. S tegnapelőtt irták alá az angol-francia egyezséget, mely külpolitikai kérdésekben sok olyan engedményt biztosított Franciaországnak, amelyek által ez az oroszparti nagyhatalom az angolok irányában lekötölezve van.

Mindezen szóbeszédnek pedig annyit jelentenek, hogy a muszka a közel jövőben háboruba keveredik az angollal, mert ma Tibet az a Rubicon, amelynek átléptével a két óriás hatalom szuronyai már nem csak egymásnak szegezve állnak, hanem eldurran az a puska is, amelyre az a szurony föl-tüzve van.

Hogy aztán ebből miféle olyan nemzetközi bonyodalomak származnak elő, amiket már a sima diplomata elintézni nem bírván, az elintézést a Nobel ur találmányaira bizza: azt a véges észszel megmondani nem lehet.

Ugy látszik, hogy drágább lesz a buza és olcsóbb az emberélet.

Kornevillei reminiscenciák.

— Bejártam kétszer a világot . . . Ezt énekelte 1878. márczius 23-ától kezdve majdnem két évtizeden át minden dalrakelhető torok fővárosszerte s nemcsakára az első ötven előadás után a vidéken is. A „kornevillei keringő“ megtartá előkelő helyét a dalos visszaemlékezések között s még „Rip-Rip“ ép oly dallamos áriái se tudták kiszorítani kedveltségéből a kedves pikáns dalocskát:

„Tekints ide, tekints oda,
 Egy sincs köztünk ostoba . . .“

Hol vannak ma ilyen hosszú életű operettek? Hiszen a „Katalin“ „Alom, édes álom“-ját leszorítá „Casanova“ keringője („Emlékszem a dajkám dalára . . .“), emezt pedig azon mesésen szellemes szöveg, hogy „Londonban van hejh, számos utca“, „Kornevillei harangok“ után tömérdek operett jött, egyik fényesebb sikerű, mint a másik, de azért országszerte csak járta a „Bim-bam, bim-bam . . .“, Germaine kedves kis dala. A keringőt pedig magyarországi népszerűségében csak egyetlen dal multa még

felül, az elpusztíthatlanul népszerű „Lilikeringő“, melyet Rónaszéktől Fiuméig és Pozsonytól Udvarhelyig mindenfelé hallottam és hallhatok ma.

Huszonhat év előtt csendültek meg először a kornevillei harangok Budapesten s e rövid idő alatt nagyon sok akkori csendítője örökre elcsendesült. Az örökre eltávozók sorát megnyitotta az első s azóta is páratlan, utólerhetetlen Gaspard apó, a derék Együd István, akinél kevés nagyobb művész tapodta 1878-ban a magyar színpadokat. Utána ment a kedves pajtás és örökké derült bohéme, Tihanyi Miklós, a főbíró, kinek a függönyök közt felejtett kopasz feje és tömérdek mókája oly felejthetlenné tett minden estét, melyen a „harangok“ csendültek meg a Népszínházban. Aztán Sziliget Józsi, aki az első előadáson Gripardin irnokot játszotta, a Pálmay Ilka egykori férje ment el — delirium tremensben, majd a másik irnok s végre a nemzedéki generátor, az öreg V. Kovács, kinek „akár mint kócsisóók, akár mint inasóók“ felszólítása és erőteljes „Pfüj Funiár!“-ja a legelső kacagásokat oldotta fel a darab kezdetén. Az első szereplők közül a délczeg

marki (Solymosi) ma sziniiskolai igazgató és vi:sgázott levéltárnok, az örök Grenicheux, a széphangu tenorista Kápolnay János, a kolozsvári színház pénztárnoka és az ottani igazgató jobbkeze; a bájos, édes Germaine, a kis csikos puhány, a Népszínház akkori ünnepelelt szépsége egy derék kuriai bíró felesége és boldog családanya, a kis Zsuzska is egyik irótársunk oldalán nagy, nagy gyerekeket nevelt a hazának mint boldog feleség, csak Pálmay Ilka röpköd még mindig, mint csapodár lepke színházról-színházra, hogy még mindig hódítson és — pénzt szerezzon.

Az árnyaknak sóhajjal adózunk . . . „hajh szegény Jorick!“ Tihanyi Miklós, a fő-mókamester ép oly sava-borsa volt a darabnak, mint a szép zene. A rögtönzéseknek akkor tág tere volt e darabban s e mókák sohasem hágták át az illem és tisztesség határát. A közönség már leste a „kulcs“-ot, melylyel negyedórai kacagató móka járt, Tihanyinak a más két szereplő „Jézus Mária!“ felkiáltását kiegészítő szaporá „József, József, József!“-jét; billiárdgolyó fejének a függönyben benne felejtését s általában azt a tömérdek, kedves tréfát,

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiant czzeggel legyen ellátva

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

Alaposan és keményen ráolvasott Lendl Adolf képviselő a nagybérleteket istápoló kormányra. A közalapítványi földek bérbeadásánál követnek el nagy méltatlanságokat a kiscgazdákkal szemben. A jobboldalon kínos és kellemetlen érzéseket keltettek ezek a hivatalnoki visszaéléseket és a nagybérelőknél a kiscgazdák, a nemzet gerincze fölé tolását, melyek fölül méltán kiáltotta a szenvedélyes Rakovszky:

— Ez panama! Ez panama!

A magas Tátráról sem utolsó követ gördített a miniszter urak fejére Nosz Gyula is, a ki azt bizonyította, hogy a magyar föld csodaszép részét, a magas Tátrát is idegen főur kezére, a német Hohenlohe kezére játszották hivatalos kézen-közön... Ezen botrányos ügyből kifolyólag még München Aurélt is szóra hozták,

Perczel Dezső elnök bemutatta Rabár Endre képviselő levelét, a melyben bejelent, hogy mandátumáról lemond.

Elnök jelenti, hogy Bernáth Béla sürgős interpellációt jelentett be az olasz borvám dolgában.

A napirenden lévő miniszteri válaszok meghallgatására tért át a ház.

Ez panama!

Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter felel Lendl Adolfinak, a buziási közalapítványi főtisztviselés működése tárgyában hozzá intézett kérdésre. A közoktatásügyi miniszter azt feleli, hogy Lendl panaszai következtében vizsgálatot indított a buziási főtisztviselés ellen és ezzel az alkalommal a vádak nem bizonyultak alaposoknak. Nevezetesen kiderült, hogy albérlet, a miről Lendl panaszkodik. Buziás vidékén nincsen. Csak egy nagybérelő adta albérletbe a földet és ezért meghírságolták hétszázötven koronával. A kiscgazdák éppen olyan könnyen juthatnak bérlethez, mint a nagybérelő. Kéri a válasz tudomásul vételét.

melyekről az igazgató azt mondotta, hogy a „századik előadásán elhagyjuk a darabot s csak a mókákat adjuk majd.” Ez is kitett volna félesztét.

Szigligetiné-Pálmay Ilka e szerepével, Serpolette parasztlánnyal lett országos hírvé. Egyéniségének pikáns báját, az akkor legelső fiatalos virág korában álló művésznőn ekkor mutathatta be először igazán. A keringő s a vásárjelenetben sokszor megújított „tekints ide!” döntötték el a darab sikerét, melyet eleinte oly kevésre becsültek, hogy az igazgató az ösök termében csak összevissza felkapkodott kacatokba bújta a régi márkákat, nem akarván költeni rájuk. Szigligetiné mellett Solymosi és Együd képeztek igazi meglepetést a közönségnek: Solymosi a komikus mint komoly drámai énekes, — hihetetlen dolog! S a hosszú Solymosi furorét csinált, mint a keringő dalnok. Odry Lehel, ki 1878. nov. 15-én egyszer énekelte sokak kívánságára a márkák szerepét (ekkor lépett föl először Serpolette szerepében Soldosné, — vaj ki volt ő) e maig is teljes fényében tündöklő csillag, s ha elismerték róla, hogy hangja hasonlíthatlanul szebb, mint elődjeé, énekművészete fölülte áll minden bírálatnak, de azért Solymosi jobban tetszett. Végre aztán, midőn Vidor Pál 1879. január 14-én átvette Hanzl márkák szerepét, ez megmaradt az ő kezében végleg. Férfias meleg baritonja, elegáns já-

Lendl Adolf replikázik, hogy a válasz nem elégti ki, mert azok az adatok az igazak, a melyeket a szóló sorolt fel és ezeket ma is teljes terjedelmükben fentartja. Tagadja azt, hogy a vizsgálatot befejezték volna és panaszkodik azon, hogy a vizsgálat során a terhelő tanukat nem hallgatták ki. Kéri, vizsgáltsa meg a miniszter az ügyet még egyszer alaposabban és meg fog győződni, hogy szólónak van igaza és hogy a miniszteriumban tussolás folyik.

Berzeviczy Albert miniszter tiltakozik az ellen, hogy a vezetése alatt álló miniszteriumban tussolás folyék. Állítását a leghatározottabban fentartja és kiemeli, hogy a buziási és csákovai főtisztviselés területén 14.500 holdat kaptak kiscgazdák bérletbe. A közalapítványi földeken nem folyik földüzorsora, és hogy ne folyék arról szóló is gondoskodik. A válasz tudomásul vételét kéri.

Lendl Adolf nem veszi tudomásul a választ. Ime felhossa a szemlaci esetet, a hol a parasztok többet ígérték közalapítványi földekért és mégis nagybérelő kapta meg.

Rakovszky István: Ez panama! Ez panama! (Nagy zaj a jobboldalon.)

Az ügyosztály büne.

Lendl Adolf kéri a minisztert, vizsgáltsa meg azt az ügyosztályt, a hol a közalapítványi földeket kezelik.

Berzeviczy Albert újra felszólal azért, mert egy közbeszólás erre provokálja. A szabályok szerint jár el és ezért a panama szót a leghatározottabban visszautasítja. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Rakovszky István: Vizsgáltsa meg a miniszter az ügyosztályt, mert azokból, amiket Lendl mondott az tünik ki, hogy az ügyosztály nem szabályosan járt el a szemlaci földek dolgában...

Szavazás ellenpróbalával.

Elnök: Felteszem a kérdést. Tudomásul veszi-e a ház a miniszter választát.

A jobboldal jelentkezik.

Felkiáltások balról: Ellenpróbat!

Elnök elrendeli az ellenpróbat.

Felkiáltások balról: Kérjük a szavazatok megszámlálását.

téka egyaránt hódítottak s a pálmát biztosíták számára. Együd nemsokára elhalván, Solymosi átvette Gáspár szerepét s mindvégig ő játszotta azt.

„A kornevelli harangok” másodvirágzása az volt, midőn Blaha Lujza lett Sorpolette ábrázolója. Már mint Soldosné diadalait aratta a neki való deszkákon, Kürthy Emil a megmondhatója, hány szerepben és hányszor konstataulta róla közönség és kritika, hogy most még tökéletesebb, mint a multkor volt. Vidor igazgatótól el is várjuk a mostani felújítás után, hogy Blaha Lujza Serpolettejét is bemutatja, mert az még mindig páratlan lesz s hozzá fogható senki sem. Vele egyidejűleg a sséphangu Jeney Anna, a rendkívül szeretetreméltó fiatal művésznő (ma szintén régóta csak mint feleség szerepel) vette át Germainet, mert Sziklay Emilia csakhamar hűtelen lett a műszakhoz és elment — törvénytörő bírónak. Jórészt teljesen más szereposztással érte meg a darab a századik jubileumi előadást, melyen öserővel csendültek meg harangok s hangzott fel újra a „Tekints ide, tekints oda!”

Érdeklő nézünk a mai felújítás elé, de borús szívvel is: hol van a régi ideális nemzedék, melynek a színház nem üzlet, de templom és oltár volt!

— Ou sont les neiges d'antan?

Elnök elrendeli a megszámlálást. Kérdménye az, hogy a válasz mellett 88, ellene 48 szavazott és így a választ a ház többsége tudomásul vette.

A pátriárka rokona...

Tisza István gróf kormányelnök felel Lovászy Márton kérdésére a magyarországi gör. kel. szerb egyház viszonyai tárgyában. A kormány alapos információ alapján meggyőződött róla, hogy Letics György alkalmas a temesvári püspöki állásra, az, hogy az új püspök távoli rokona a pátriárkának, nem ok a választás megsemmisítésére.

A ház a választ tudomásul vette.

A magyar nyelvtanítás miatt.

Berzeviczy Albert miniszter válaszol Vlád Aurél egy régi interpellációjára, amely arról szól, hogy Zám községben a magyar iskolákba kényszerítik a román gyermekeket. Kijelenti, hogy csak azokat a családfenntartókat büntették meg, akik gyermekeiket sem az állami, sem a felekezeti iskolába nem küldték.

A ház a választ tudomásul vette.

Idegen kézre játszották a Tátrát.

Tallán Béla földmivelésügyi miniszter válaszol Nosz Gyulának az állami birtokvételek tárgyában a Tátrában, ahol egyezség történt herceg Hohenlohe Keresztélylyel. Ez az egyezség az állam érdekét nem érinti. A szerződés szerint, a melyet felolvas, kimondja, hogy a herceg a szerzett birtokon magyar honosokat kell, hogy alkalmazzon és hogy menházakat állít fel a turisták számára. A szerződést a ház asztalára teszi. Kéri a válasz tudomásul vételét.

Rakovszky István kéri a Darányi idejéből származó szerződés kinyomatását, hogy mindenki meggyőződhessék róla, hogy mennyi olyan kitétel van benne, a mely a magyar állam szuverenitását sérti.

Elnök: Ezt majd az interpelláció kinyomatása után indítvány alakjában teheti meg a képviselő ur.

Nosz Gyula a választ mint véglegest nem veheti tudomásul, mert a szerződést nem olvashatta el és ezt pótlóan akarná megtenni.

Tallán Béla: Kérem válaszat, mint véglegest tudomásul venni.

Nosz Gyula: Nem veheti tudomásul, mert ez a szerződés egyszerűen kezére játszotta az állami birtokokat Hohenlohe hercegnek.

Tallán Béla miniszter nem hiszi, hogy Nosz úgy gondolta volna a dolgot, hogy a magyar kormány Hohenlohe herceg kezére akarná játszani a birtokot. A kormány meg fogja védeni az állam érdekeit. A szerződést a ház asztalára tette, mert a kormánynak titkolni valója nincs. Nosz panaszt tett egy erdészről. Ha a vád igaz, akkor fegyelmet indít az illető tisztviselő ellen.

Münnich ur is megszólalt.

Münnich Aurél személyes kérdésben szólal fel a Tátra-kérdéssel kapcsolatosan, mint a Kárpát-egyesület elnöke. Hohenlohe hercegnél kieszközölte, hogy a hercegi birtokokon szabad utjuk legyen a turistáknak.

Nosz Gyula kijelenti, hogy Münnich felszólalása után sem tartja tisztázottnak a dolgot. Összeférhetlenség, esetet jelent be maga ellen Münnichchel meg Veszter Imrével szemben, mert azt állítják róla, hogy a kormánynál ebben az ügyben közbenjárt volna.

Elnök: Kiadjuk az összeférhetlenségi bizottságnak. A válaszról való határozathozatalra husz képviselő névszerinti szavazást kért és a szavazásnak holnapra halasztását.

Rakovszky István megújította indítványát a szerződésre nézve.

Tallán Béla: Nincs kifogásom, hogy az eredeti szerződés kinyomassák.

Elnök: A ház a szerződést kifogja nyomatni.

Ezután Tallán Béla válaszol Csernoch János kérdésére a Morva-szabályozás dolgában, melynek tudomásul vétele után szünet következett.

Szünet után.

Tallán Béla földmívelésügyi miniszter felett Udvary (néppárti) interpellációjára és Kelemen Bélának a csongrád megyei munkáviszonyokra vonatkozólag.

Bernáth Béla felszólalása után az ülés véget ért.

Vármegyénk és közeli vidéke.

Jegyző-választás Egyeken. Május 4-dikén jegyzőválasztás lesz Egyeken. A Kukányi Lajos lemondása óta megüresedett másodjegyzői állást fogják választással betölteni.

Jaj a disznóm! . . . volt az első szava Orosz János hajdudorogi lakosnak, midőn felborult szekereéről leesve, az utca kövezetén ájulásából magához tért. Az atyafi két rőfögős jószágot szállított a mázsálóhoz sebes vágatva, midőn egyik lova megbotlott s elesett s a szekér összes tartalmával a kövezetre borult. A járókelők segítségére siettek. A szekeret talpra állították, mely alatt halavány arcuzal ott lelték a gazdát, Orosz Jánost becsukott szemekkel. Csakhamar odakerült a gazda felesége, menyecske kis unokája, ki midőn nagyapját a kövezeten fekvő meglátta, hangos sirásra fakadt. Az eleinte halottnak vélt ember az unoka sirására feleszmélt, felnyitotta szemét, felakart ülni, de visszaesett e szókkal: Jaj a disznóm . . . Azután megnyugtatták a disznók sorsa fölől, melyek mintha misem történt volna, ott turkáltak a kövesut árka lágy oldalában. Kanyuk Lipót jegyző intézkedésére hirt adtak dr. Dömötör járásorvosnak, ki a súlyos sérüléseket szenvedett disznós-gazdát ápolás alá vette.

Új vasut az Érmelléken. Az Érmelléken át Érmihályfalváig legközelebb új helyi érdekű vasut fog átvonulni. A kereskedelemügyi miniszter dr. Falussy Árpád budapesti ügyvéd és Strobentz Péter érendrédi földbirtokos kérelmére a szilágysági helyi érdekű vasutól Tasnádszántóról Ér-Körös, P. Ete, Pér, Ér-Endréden át Érmihályfalváig vezető vasut építésére az első munkálati engedélyt egy évre megadta. Az új vicinális rendes nyomtávolu vagy motoros vasut lesz. A kereskedelemügyi miniszter az új vasutat Bihar megye közönségének jóindulatába ajánlotta.

Mi az ujság?

Egy tanítónő öngyilkossági kísérlete. Hétfalunak szomorú szenzációja van. Ismét egy tanítónő a szenzáció hőse és az ok miért kiakarta oltani fiatal életét, miért revolvergolyót akart röpíteni szívébe, ismét az a csunya valami — ami átka, veresége a vidéki életnek: a pletyka. Barcsay Ellának hívják a pletyka legujahb áldozatát. Szép, művelt leány és mindenek felett jó hirnevű, tisztességére vigyázott féltékenyen. És ezt támadta meg, ebbe gázolt bele a rossz lelkiismeret. Barcsay Ella nem tudott védekezni, lehet, hogy nem is akart, de hiába is tette volna. Kit a pletyka megbé-

lyegez, az hiába is védekezne, kit a vidék „közvélemény” 1000-nak mond ki, az hiába mondaná, hogy ő jó, kit a pletyka meggyanusit, az be van feketítve és hiába kiáltaná szemébe rágalmozónak, hogy ő jobb nálunk: nem hinné el neki senki. Tudta ezt Barcsay Ella. Jól tudta; elég példa volt előtte. És mivel becsületétől megfosztva nem akart élni, a napokban golyót röpített szívébe. A golyó azonban félrecsuszott és a szív felett hatolt be a testbe, úgyhogy a szívet nem sértette meg. A golyót azonban a testből nem sikerült eltávolítani és így kétséges, hogy életben marad.

120 korona egy csókért. Kucsnik Antal ablakos 1903 október 9-én Endrődön a korcsmában vigan mulatott, mert hazulról pénzt kapott és örömebe a folyosón a korcsmáros cselédjét, Timár Etelt átölelte és megcsókolta. Hajh! de öröme azonnal bánattá változott, mert a hajadon az ölelés közben kilopta 120 korona összes pénzt és még azzal védekezett, hogy a tót adta neki. Erre a sértett is kijelentette, hogy fent a hegyek között soha sem hallotta, hogy valaki csak egy csókért 120 koronát adjon, kap ő azt ingyen is eleget, de hogy adta ő a terheltek a pénzt. A motozáskor 100 koronát meg is találtak a hajadonnál. A tanuk vallomásai azonban megczáfolták a leány állítását és így a kir. törvényszék egy hónapi fegházra ítélte.

A nagyszalontai rejtély. Rablógyilkosok működésének koronája volt a szegény Bogár Gyula malomigazgató meggyilkolása. Szalontáról vett értesülésünk szerint szó sincs arról, hogy kézre kerüljenek a gyilkosok. Hiába fejtenek ki Nesznirák rendőrfelügyelő és Gudor csendőrőrmester bármily erélyt, a nyomozás semmivel sem halad előre. Egész légió a kihallgatottak száma. Számtalan ember áll elő naponként azzal, hogy új és új adatot tud, de mikor az adatok komolyságára kerül a sor, az egyszerű falusi pletykának bizonyul. Valószínűleg le kell zárni a vizsgálatot azzal, hogy nincs eredmény, ha csak valami rendkívüli eset nem ad biztos nyomot a vizsgálatra. De nagy az eshetőség, hogy Bogár Gyula gyilkosai büntetlenül maradnak.

Egy asszony rémtette.

(Szétdarabolta a férjét.)

A Debreczeni Független Ujság távirati rovatában már röviden említettük azt a borzalmas esetet, a mely Biharvármegyében, a Tenke községhez közel fekvő Rippán történt, ahol egy eszeveszett asszony összedarabolta a férjét. A rémes eset részletei a következők:

Öreg férj — fiatal feleség.

Matyika Mihály módos rippai földmives már az ötvenen jóval túl járt, mikor öszülő fejét a házasságra adta. Sokáig járt a kaczkias Kucs Mariska után, mert a szemrevaló lány az édesanyja rábeszélésére mégis neki adta a kezét; de a fiatal menyecske mihamar megcsalta az öreg férjét. Azt se nézte utóbb kivel, valóságos bűnfészkek lett Matyika Mihály békés portája, ahol az asszony a szeretővel orgiázott. A férj többször tett is szemrehányást az asszonynak, sőt megfenyegette, hogy kitagadja a vagyonból, mindenét idegenre iratja. A menyecske azonban nem törődött az ura szavával. Kinevette az

embert s dédelgette tovább is a szeretőt. Mikor pedig a fenyegetések nap-nap mellett ismétlődtek, s a bűnös asszony érezte, hogy élete módjával nem szakíthat, módot keresett, hogy az ura akarata ellenére hozzáférjen a szép vagyonhoz.

A férj eltűnt.

Napokkal ezelőtt a szomszédoknak, később a falubelieknek is föltűnt, hogy Matyika Mihály sehol sem mutatkozik. Sem a mezőn, sem a faluban nem látták, holott napjában megszokott fordulni több ismerős helyen. Az előjáróság is figyelmes lett a dologra s mikor az asszonynál tudakozódtak, minden zavar nélkül mondta:

— Nem tudom, hol lehet. Elment és többet nem láttam.

Végre is az előjáróság tegnapelőtt bejelentette a csendőrségnek, hogy Matyika Mihály nyomtalanul eltűnt. A csendőrök érdeklődni kezdtek, de eleintén öngyilkosságra gondolva, bejárták a szántóföldeket, megvizsgálták a kutakat, ám semmi nyomra nem találtak. Varga János őrmester maga vette kezébe a dolgot s mélyebben kezdett kutatni. Vallatóra fogta az asszonyt, aki nagy szomorúságot mutatott. Siratta az urát s panaszkodott a csendőrnek, hogy sem éjjele, sem nappala nincs azóta, hogy az ember elment.

A csendőrőrmester azonban már gyanút fogott. Az asszonyt elárulta a viselkedése, a remegése.

A földarabolt halott.

Varga János lankadatlanul nyomozott és titkon szóba ereszkedett Matyikáék szolgálgyerekével és kitudakolta, hogy Matyikáné emberi testrészeket vetett a Körösbe. Az őrmester most már újra elővette a menyecskét, aki megtörten vallotta be rettenetes bűnét, s elbeszélte a gyilkosság részleteit, amint itt következik:

Matyika Mihály április 2-án szombaton délután a pitvarban aludt. Végignyult a lóczán s jóízűen horkolt az öreg ember. Az asszony ezt az alkalmat látta legkedvezőbbnek, hogy rég főzött tervét végrehajtsa. A kamarából előhozta a fejszét és lábujhegyen lépett az alvó férfi mellé. Még mindig habozott s megfordult, hogy a gyilkos eszközt a helyére visszavigye. Azonban az elhatározása hirtelen megerősödött s most már gondolkodás nélkül emelte föl a fejszét s teljes erejéből sujtott vele a szerencsétlen ember fejére. Matyika véresen fordult le a lóczáról s hörgött. Az asszony még egyet csapott rá a fejsze fokával, mire az áldozat utolsó vonaglott. A bestiális teremtés erre ott a rémtett helyén darabokra vágta a holttestet, leaprította kezét, lábát, fejét a törzstől s ebben a szétdarabolt állapotában egy jókora dézsába rakta s lakásában elrejtette hullarészeket.

Éjszaka a Marosparton.

Matyikáné a gyilkosság után következő napon, húsvét vasárnapján szekeret keresett a faluban, hogy valamit éjszaka a Körös partjára szállítson. Éjjeli fuvarra azonban nem akadt szekér, már azért sem, mert az asszony ugyancsak alkudozott. Várt tehát a jobb alkalomra, s hatodikán, a gyilkosság után négy napra kölcsön kért szekeren, tizenhárom éves Mészáros Mitru nevű szolgálja segítségével éjidején kivitte a dézsába gyömöszölt tetemet a Körös partjára, ahon-

nan a *gyerek szemeláttára egyenkint dobálta a hullámok közé a meggyilkolt ember fejét; közét, lábait.* A szörnyű uton több ismerőssel is találkozott, akinek a kérdésére azt mondta az asszony, hogy szalmát visz Tenkére és ezt el is hitték az emberek.

Letartóztatás.

A szörnyeteget mikor beismerte rémes cselckedetét, megkérdezte az őrmester, hogy miért vetemedett a gyilkosságra. Az asszony cinikusan vállat vont:

— Hát nem szerettem. Aztán attól félttem, hogy másra hagyja a jószágot. Elmondotta még, hogy körülbelül husz darabra vágta szét szerencsétlen férje holttestét.

Egyházi élet.

A böszörményi főgymnázium VII. és VIII. osztályának a nyilvánossági jogot f. tanévre megadta a miniszter.

Az egyetem javára. A zenede 3 hangversenyének 1/2 rész tiszta jövedelmét, 128 kor. 5 fillért az egyetem javára adott.

Konventi gyűlés lesz június 6-án Budapesten, kerületünkben többet vesznek részt; ez a konvent készíti elő a folyó év október havában megnyíló zsinatot.

Az ázsiai világháború.

A rettenetes Togo.

Oroszországot óriási csapás érte. Olyan csapás, a mely pótolhatatlan vesztesége mellett, döntő befolyással lehet a szárazföldi ütközet befolyására is. A Petropavlovsk nagy vezércsatahajó elsüllyedt és a hős admirális, minden oroszok egyetlen reménye a tengeren — elesett. Szükszavu táviratokból csak annyit lehet megállapítani, hogy a Petropavlovsk legénységéből 40-et mentettek meg, mivel azonban e hajó legénységének a száma hétszázat tett ki, világos dolog, hogy 660 ember elpusztult. Ime a lenézett, a lekicsinyelt japánok, nagy dolgokra képesek. Mikor Péterváron hatalmi gögjükbe burkolóztak a katonai körök s onnan bocsátották rettentő fenyegetőzéseiket s oktalan henczegésekkel akarták a világ szemét bekötni: Japán rettentő elszántsággal s avval a villámgyorsasággal, amely eddig is jellemezte minden tettét, a szó legszorosabb értelmében tönkretette az orosz-flottát. Az orosz táviratok titkolóznak s nem akarnak részletesebb tudósítást adni arról a nagy tengeri csatáról, amely tegnapelőtt Port-Artur előtt lefolyt és valószínűleg az orosz flotta megsemmisülésével végződött. Ahogy az orosz jelentéseket ismerjük, ha egy czirkálóhajójuk süllyed el, akkor még nem beszélnek vereségről. Ha pedig most beismerik azt, hogy nagyon kikaptak, akkor bizonyára óriási a veszteség.

A japán csapatok partraszállását most már mi sem akadályozza többé. Az orosz flotta okvetetlenkedésétől nem kell tartaniok. Ennek természetes következménye az, hogy a Jalu folyó környékén nemsokára nagy csatákat

várhatunk. A japán csapatok Koreában vannak. Egy nagy japán hadsereg áll a Jalu mellett, Pjongjangtól éjszakra és Csemulponál a második, amely most gyors menetben megy északra.

Az oroszok rettenetes veresége mindenütt óriási szenzációt kelt. Ezek után bizonyos immár, hogy azoknak az orosz hajóknak, melyek a japánok golyóját kikerülték, sorsuk meg van pecsételve s legalább jóidőre számításba sem jöhetnek. Mert Togo, a sárga admirális, nem görögtűz mellett harcol, keveset is beszél, hanem rettentően csatázik s nagyon veszélyes ellenfél.

Most még csak avval az orosz hajórajjal kell elbánnia, a mely most a Vörös tengeren keresztül siet a Korea felé s feltétlen ura lesz a sárga vizeknek. A Togo erős keze belenyúl a szárazföldi harcok jövőjébe is ilyenformán, hogy úgy alakítsa és irányítsa a jövő gépezetét, miszerint a Jalu folyónál is az ő vérei győzzenek.

Makarov hősi halála.

Makarov 1848-ban született Nikolajevben s 1864-ben lépett szolgálatba. Az orosz török háboruban a „Konstantin nagyherceg” parancsnoka volt s Batum ostrománál annyira kiténtette magát, hogy a császár kedvence lett. 1899-ben már Kronstadt parancsnoka, de részt követelt magának a keletázsiai hajóraj megeremtéséből is s most ott halt hősi halált élete 56-ik évében. Legújabb távirataink a következők:

Az elsüllyedt admiráliahajó.

Tiensin április 14. Immár bizonyos az, hogy Petropavlovsk admiráliahajót japán torpedó süllyesztette el, mely az aczél-szörnyeteget oldalba találta s tíz perc lefolyása alatt elsüllyesztette. A parancsnoki hid mellett álló egy katonatiszt látta, amint Makarov vállát egy gránát szilánkjára megsebesítette, azután valószínűleg a vízbe fullt. Hulláját az orvosok nem találták meg.

Óriási rémület.

Port-Artur, április 13. Port-Arturban a rémület óriási, Grigorovics azzal a rémülettel szemben, mely Port-Artur lakosságát elfogta, tehetetlen. Pétervárról rendelkezés mostanáig nem érkezett.

Togo a rettenetes.

Tiensin, április 14. Egy francia katonatiszt, aki az orosz hajórajt kísérte, azt mondja, hogy este fél 10 órakor vette kezdetét a harc, a melyben résztvett a port-arturi flotta és 14 hajóból álló japán hajóraj. Togo intézte az egész támadást s a **leghevesebb golyózáporban egykedvűen cigarettázott. Ez a hidegvér az oroszokat megdöbbsentette.** Togo, Tegethoff taktikája szerint, partnak szorította az orosz hajórajt, a mely szabad mozgásában volt ilyenformán gátolva. **Az oroszok rettenetes vereséget szenvedtek.** Az „Asati” japán admiráliahajó védelmében levő torpedó naszád ekkor torpedóval lött ki, mely a Petropavlovskot oldalba találta. A Petropavlovsk elsüllyedt s vele több orosz czirkáló.

A szar sirva fakadt.

Pétervár, ápr. 14. Mikor a csárt az ütközetről értesítették s tudatták vele a nagy katasztrófát elsápadt, azután sirva fakadt. Később visszavonult lakosztályába és senkit sem akart fogadni. A pétervári katonai körököt valósággal rémület fogta el.

830 ember elpusztult.

Pétervárról jelentik, hogy a Petropavlovsk pusztulása alkalmával 830 ember pusztult el. Az újságok gyászkeretben jelentek meg, A 80 kilogrammos bomba röpitette fel.

Moszkvában istentisztelet alkalmával oly nagy tolongás keletkezett, hogy 5 ember, 1 asszony és 1 gyermek megsérült.

Az „Obiel” orosz páncélos hajó is nagyon megsérült a szerdai tengeri ütközetben és alig tudták a kikötőbe vontatni.

Togo japán tengernagy szerdán nem akart támadni és ha az orosz nem támad, nem fut ki a kikötőből és nem szalad rá a rejtett japán aknára.

Hír szerint elveszett Üxhüll tengernagy is, a „Petrozsin” torpedónaszádparancsnoka. Németországban orosz-barát párt alakult, amely a világ minden részében toborozza a hiveit.

Az „Obied” páncélos elsüllyedése előtt hatalmas ellenállást fejtett ki, de egy japán „Petrozsani” ágyunaszád halomra lödözte.

Társas-élet.

A csongrádi lányok, asszonyok divatoskodásával, cifrázkodásával országosan foglalkoztak az újságok. A nép vagyoni romlását, asszonyainak erkölcselenségekre hajlását, többek ebben keresik és el kell ősmerni, hogy sok igazság is van ebben. Hanem ne áltassuk magunkat, hogy talán a férfi nép jobb volna. Az erkölcsi züllés pusztít biz itt az egész vonalon; mert mint a csongrádi „Tiszavidék” írja, a gazdálkodó elem is a kocsmában, a kávéházakban tölti az idejét **pikkoló és makao** mellett, a mit azonban nevezett laptárs a csongrádi czivisekről ír, ez általánosítható az egész alföldre. Hisz láthatjuk, hogy mily otthonosan, mily gondtalanul pipázgatnak, pikkolóznak a kávéházi törzsasztal mellett. S vajon ritkaság-e a „kaszinózás”, és a czivis, a gazdálkodó elem, talán csupán Csongrádon **makaózik** oly nagy összegbe és játsza az „**óne ász**”, hogy akármelyik felvidéki gentri hanyatt vágódnék, ha ilyesmit látna? . . .

A háborgó csongrádiak persze nem ősmerek a mi „bigli bankunkat”, pedig az sem kis kutya; sőt igenis nagy kutya, veres kutya az. Fittyet hány az még az új rendőrkapitány hurkának is.

Ennél a sülyedésnél, mely igazán vízszatasító és lehangoló, kedveritőbb olvasni az **Iró diák** alkalmi, beküldött irását, a mely bizonyítja, hogy ebben a mi szürke világunkban, hol lélek nélkül rójuk a napokat egymásután, mégsem pusztult ki a szív, a kedély. Kedves bizonyossága ez a Gyula napi történet, mely az **Iró diák** előadása szerint a Lestyán Adorján királyi közjegyző hú emberénél, Sinka Gyulánál történt meg.

A barna fiúk (értsd: muzsikusz cigányok!) élükön a nagy trombitással, még Gyula nap előtti délben be is állítottak köszönteni Sinka Gyulát.

— Eltévessztettétek e napot fiúk, holnap lesz Gyula napja.

— Kérem aláson — replikázott a nagy trombitás — tudjuk mi azt, de mi akartunk első lenni . . .

— Ebédeltetek-e már? — kérdi az igazi magyar lelkű gazda.

Egyetlen hang vált ki az egyhangú igenből — nem-mel.

Azt az egyet megkínálta a gazda finom ananász rummal. Mikor a koma megitta, sóvár tekintetet vetett egyik társa az üres pohárra.

— Be jó szaga van kérem aláson — szólt a gazdához . . . Ebéd után ugy félliternyt beszédtek a drága italból a fiúk. Azt hiszem nem lett semmi bajuk utána, vagy tőle.

ÚJDONSÁGOK.

Debreczen vagyoni helyzete.

(Az 1903. évi zárszámadásról.)

Debreczen város 1903. évi zárszámadását esütörtökön mutatta be *Roncsik Lajos* főszámvevő a tanácsnak. Az adatok tömkelegéből közöljük a következőket: A házi-pénztári számadásnál a 2.560,908 kor. 12 fil. rendes bevétellel szemben a rendes kiadás 2.323,044 kor. 72 fil. vagyis a bevételi többlet 237,863 kor. 40 fil.

Az 1.191,231 kor. 96 fil. rendkívüli bevétellel szemben rendkívüli kiadás 1.431,049 kor. 19 fil., így a bevételi keveslet 239,817 kor. 23 fil.

Átmeneti 168,931 kor. 38 fil., bevétellel szemben a kiadás 154,971 kor. 44 fil. s így 13,959 kor. 94 fil. a bevételi többlet.

Ha már most a fenti számadásoknál a 251,823 kor. 34 fil. bevételi többlet együttes összegéből a bevételi keveslet összegét 239,817 kor. 23 fil. levonjuk, knpjuk a 12,006 kor. 11 fil. pénztári maradványt.

Az indoklások.

Rendes bevételül előirányzott a közgyűlés 311.772 korona 39 fillért, de tényleg csak 253.956 korona 51 fillér folyt be és még ennek dacára is 86.385 korona 69 fillérrel vétetett be több az előirányzatnál. Ennek oka az is, hogy a legelő hér kivetés megtörtént ez évben és a jövő évre nem maradt, tehát a költségvetés előirányzatában nem szerepelhet az 1905. évben.

Csökkenés mutatkozott az erdőségi jövedelmeknél is. Előirányoztak 377.175 korona 3 fillért és tényleg csupán 312.557 korona 29 fillér folyt be, tehát a különbözet 64671 kor. 74 fillér.

Meg is jegyezte a főszámvevő, hogy a bevételeknek tulmagas összegre való előirányzása bémítólóg hat magára a költségvetésre és előállhat oly ostoba eshetőség, mint 1875. és 1900. évben, amikor függő kölcsönrel állították helyre a költségvetés egyensúlyát.

Az 1902. évi vagyonleltár 45.293.980 korona 83 fillér, ezzel szemben az 1903. évi 45.645.796 korona 25 fillér, a szaporulat tehát 351.815 kor. na 42.

Egybevetve Debreczen város cselekvő vagyona 57.068.600 korona 87 fill. adóssága pedig 11.422.804 korona 62 fillér, a tiszta vagyona tehát 45.645.796 korona 25 fillér.

Ez azonban csak számtani képe a város vagyoni helyzetének, amelyről azonban tiszta képet fogunk tártani mi a közönség elé, hadd lássa, hány százalékot hajt az óriási vagyon és mennyi százalékot visz el a kamat.

A Homokkert főntja.

Ez időszerint a Homokkert a legjelentékenyebb külvárosa Debreczennek. A Csapókeret talán népesebb, de a fejlődésnek annyi kellékével nem rendelkezik. A Homokkert népessége megüti a kétezer lelket, kik között aránytalanul sokkal nagyobb az intelligens elem, mint a Csapókeretben. A város-hoz, vasuti állomáshoz, néhány jelentékenyebb ipartelephez való közelsége is sürgeti, hogy ez az új városrész minél előbb rendezett viszonyok közé juthasson. Az ottani lakosok azonkívül, hogy magok sem riadnak vissza a fejlődéshez nélkülözhetetlen áldozatoktól, nem szünnék meg a városi hatóság figyelmét is magokra vonni és támogatását megnyerni.

Ma délután is Harsányi Gusztáv törvénytörvénybíró kertgazda vezetése mellett küldöttség tisztelettel onnan Kovács József polgármesternél, kérvényt nyutva át a városi

tanácshoz az iránt, hogy a közraktár felől a kertbe vezető alig két öl széles ut, amely a népes ülésnek legfőbb közlekedési vonala egyelőre száz méter hosszúságban 16 méter szélesre minél előbb kibővítettessék. A kérvény szerint ez pár ezer forintból, néhány száz méter kisajátításával keresztül vihető. Magának a kertségnek is van e czélra valami kevés pénze; de tulajdonképen erre fordítandók a homokkerti átírási díjakból a kisajátítási pénztárba 1899 óta befolyt összegek.

A mérnöki hivatal által készített utcanyitási tervet, amely szerint azon a helyen 37 méter széles ut nyitatték, a roppant költségek miatt kivihetetlennek tartják. Ilyen ut nyitásra nincs is szükség, hiszen a Csapó és Homokkertekekre nézve 1891-ben megállapított szabályozási terv is csak nyolcz méter széles utcát jelöl meg e helyen, a mi tökéletesen meg is felelne az ottani forgalmi igényeknek.

— **Az évi zárszámadás.** A városi mult évről szóló zárszámadását legközelebb fogja tárgyalni a gazdasági és jogügyi bizottság. Miután kényes dologokról is van szó, előreláthatólag „bizalmas“ ülés lesz ez is. Szegény debreczeni polgárok, akiknek ugy viseli gondját az önválasztott, kormányzótestület, mintha csak ellenséges hatalom volna.

— **Kinevezés.** Mint értesülünk, a főispán a Haranghy György számvevő állására Nagy Lajos számtisztet fogja kinevezni.

— **Gyűlés a tanárkörben.** A debreczeni kerületi tanári kör folyó hó 16-án, szombaton délután 4 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollégiumban, amelyre a kör t. tagjait ezuton is meghívja — az elnökség.

— **Tanulmányuton.** A város egyik jeles képzettségű tisztí orvosa, dr. Varga Emil a nyáron európai tanulmányuttra indul és különösen Törökországot fogja bejárni, ahol az orvosi tudomány a legalacsonyabb fokon áll.

— **Gazdasági bizottsági gyűlés.** A város gazdasági bizottsága április hó 19-én délután 3 órakor tart ülést a kaszálók vitás ügyében Király Gyula tanácsnok elnökléte alatt.

— **A Szombati-Veresmarti emlék sorsa.** Már többször hírt adtunk arról, hogy a Csokonai kör és az ev. ref. egyház-tanács át akarja helyezni és egyuttal megakarja ujittatni a Szombati-Veresmarti emléke. Egy kiküldött négyes bizottság már meg is állapította az emlék jövendő helyét, megcsináltatta a restanrálási tervét és költségvetését és mindezt hiába. A presbyterium legutóbbi gyűlésén Simonffy Imre elnökölő főgondnok indítványára elejtette az egész tervet, hagyja a Szombati — Veresmarti-emléket ott és ugy, a hol és hogy van, habár az emlékkert átalakítása következtében az emlék a szó szoros értelmében utban van, egyik sétatnak a közepére esik, nem is említve azt, hogy a kut és az illemhely sem legjobb szomszédai egy kegyeletet hirdető emlékműnek.

— **Ujabb munkás-gyűlés.** A szráj-koló kefégyári munkások szombaton délután 3 órára ujabb népgyűlésre kértek engedélyt az olajütöbe.

— **Hazajönnek az öreg katonák.** A görbe hegyek országából ma délelött érkeznek haza a 39. debreczeni gyalogezred katonái. A fogadtatásukon ott lesz az állomásparancsnokság és a polgári hatóság is.

— **Az egyetemi bizottság köszönete.** A debreczeni közönség nem igen méltányolja a sajtó közhasznú tevékenykedését, melynél a pletyka-hajszát keresi és melyben a Debreczenben elhatalmasodott klikkek nyilt szekértolóját kicsinyli vagy rettegi; azért ez állapotok némely nemű tisztulása előjelül fogadjuk és közöljük a következő hivatalos levelet:

„Midőn a debreczeni egyetem végrehajtó bizottságának a Biró Lajos felolvasása felől beszámolunk és az egyetem javára e felolvasás tiszta jövedelmét 1027 korona 16 fillért beszoigáltattunk; nem mulaszthatjuk el, hogy e fényes eredmény létrehozásában velünk együtt tevékenyen közreműködő debreczeni sajtó tisztelt munkásainak, a debreczeni egyetem ügye ezen fáradságtalan mozgótoinak és ébren tartóinak, különösen a „Debreczeni Független Ujság“ tekintetes szerkesztőségének a magunk részéről is köszönetet ne mondjunk. Tesszük pedig ezt nemcsak a tekintetes szerkesztőség iránti udvariasságból, hanem azon meggyőződésből, hogy a debreczeni egyetem kérdése, mint az alföldi magyarság kulturális érdeke elsőrangú közérdek s mint ilyen állandóan követei a magyar sajtó támogatását és szolgálatát. Jól tudjuk, hogy e támogatás a tekintetes szerkesztőség részéről ezután sem fog elmaradni és a közvélemény felkeltésében, erősítésében az egyetem nagyfontosságú eszméjének napirenden tartásában ezután is hathatósan fogja szolgálni a debreczeni egyetem ügyét és diadalra is juttatja azt. Ebben a reményben vagyunk állandó nagyabecsüléssel a tekintetes szerkesztőségnek kész hívei: Komlóssy Arthur rend. biz. elnök, dr. Ferenczy Gyula.“

— **Debreczeni diákok körútja.** A debreczeni ref. főgymnasium igazgatósága az ifjuság vállalkozó részével kirándulást tesz április végére, a nagy vásári vakáció idejére Erdélybe. Állomások: Kolozsvár, Vajda-Hunyad, Déva és Arad.

— **Uj 48-as kör.** A csapókereti II. járásban „48-as polgári kör“ alakult. Elnök lett Balog György kertgazda és Kovács János lelkész. A kör helyisége az iskolában lesz. Az uj kör tagjai május 1-én részt vesznek a homokkertiek által rendezendő lakomán.

— **Meghaltak.** Bartha Gizella ev. ref. 21 éves kefégyári munkásnő, Szabó Juliánna ev. ref. 6 hónapos csecsemő, Bodnár Erzsébet ev. ref. 18 éves hajadon.

— **Uj bérház a Dégenfeld téren.** Özv. Szikszay Istvánné urnő igen tetszetős homlokzatu egyemeletes bérház építésére való engedélyért folyamodott ma a városi tanácshoz. A bérház a Dégenfeld-téri 10 sz. telekre van tervezve, amely három oldalról szabadon áll. A terveket Tóth István építész készítette. Ez építkezéssel mindenesetre szépülni fog városunknak ez a része; de másfelől sajnáljuk, hogy e miatt beláthatatlan időre megoldatlanul marad a Dégenfeld térnek szabályos alakuvá tétele, miután a most beépítendő telek megszerzésérc tett kísérlete a tanácsnak nem sikerült. Kiváncsiak vagyunk mi lesz azzal a keskeny kis területtel, amely a 10 sz. telekből Csapó-utca szük torkolata felől a szabályozási vonalon kívül esik? Szerintünk ezt az utca számára mindenesetre meg kell most menteni.

— **Bezárt iskola.** Sárváry Gyula főorvos sürgős jelentést terjesztett a polgármester elé, amelyben arról ad számot, hogy az egyháztéri ev. ref. elemi iskolában kanyaró megbetegedések fordultak elő. A polgármester elrendelte, hogy a jelzett iskola első osztályában további rendelkezésig szüntessék be az előadásokat.

— Terjedő gyermek betegségek.

A kanyaró és a vörheny folyton fokozottabb mértékben terjed. Pusztán az elmúlt napon 28 újabb megbetegedést jelentettek be az orvosok. A gyermek-szobákban sűrű vendég a halál.

— A Csáky Adorján birtok

a földmives magyar nép kezére kerül. Ugyanis a Debreczenben kedves emlékü, boldogult grófnak Csökmő-határában volt 1942 hold területű birtoka, melylyel kapcsolatban érdekes és nagy horderejű mozgalom indult meg. A mozgalom még a múlt év végén kezdődött. Hivatva lesz a község felvirágzását és jólétét előmozdítani. Arról van szó ugyanis, hogy a gróf Csáky Adorján örökösének Szöcskőd pusztáját a községi lakosok megveszik, vagy haszonbérbe veszik.

— Az iparos-kör jövője.

Az iparos-kör, Debreczen város iparosainak ezen régi egyesülete vasárnap délelőtt 10 órakor választmányi ülést tart. A kiküldöttek ezen az ülésen jelentik be, hogy a lelépett, régi elnöktől a vagyont és az iratokat átvették. A jövő működést illetőleg is ezuttal állapodnak meg, hogy a kátyuból miként emeljék ki ezt a kört, hogy hivatását betöltse.

— Köszönetnyilvánítás.

A közönség és tisztviselőtársainak nagy részvéte mellett temették el néhai Haranghy Lászlót, a város derék, buzgó tisztviselőjét, a kinek bánatos özvegyétől és családjától a megnyilvánult részvétért a következő sorokat vettük és közöljük őszinte részvéttel: Mindazon rokonok, jó barátok, kartársak, ugyiszintén a „Petőfi Dalkör“ működő tagjai, kik néhai jó férjem, Haranghy László temetésén megjelenni szívesek voltak, s ez által mérhetlen fájdalommat némileg is enyhítették: fogadják érte hálás köszönetemet. Özvegy Haranghy Lászlóné szül. Gyulay Ida, egyetlen lónka lányom nevében is.

— Kefegyári munkások sztrájkja.

A kefegyári munkások sztrájkját nem oszlatta fel a rendőrség csütörtökön. Végh Gyula főkapitány ugyanis végzését írásban adta ki Szentpéteri Mihály és társainak arról, hogy ők magok értesítsék társaikat róla, hogy a sztrájkját feloszlatja. Ha a végzés nem használ, akkor fogja csak feloszlatni a sztrájkját a főkapitány. Az idegeneknek 48 óra alatt el kell a várost hagyni, mert különben kényszerűen távoztatnak el. A két gyár munkásai közül idegenek: a Stern-féle gyárból 50 férfi, 41 nő, a Falk-féle kefegyárból 58 férfi, 114 nő. Tehát összesen 263 munkást fognak eltoloncolni, amit azonban a leghatározottabban kifogásolunk és elítélünk mindaddig, amíg a békés bérharc határain belül mozognak a munkások. Már pedig mi bizunk is még mindig, a dr. Polgár Zsigmond iparfelügyelő sikertelen békítési kísérletei dacára is, hogy a hatalomnak erőszakoskodásaira a józan munkások nem fogják a végletekig feszíteni a húrokat.

— Az első kath. nőgyeleti estély

A debreczeni r. kath. szent Erzsébet egyesület által szegényei javára f. é. április hó 17-én vasárnapon esteli 7 órakor a róm. kath. főgymn. disztermében rendezendő jótekonycélú hangversenyek műsora: 1. Mendelssohn—Bartholdy F. „Szt. Iván éji álom“ nyitánya. Vonós hangszereken előadja a

39 sz. cs. és kir. gyalogezred zenekara. 2. „A jótékonyág“ irta és felolvassa dr. Szűcs Miklós ur. 3. Székely F. 21-ik Magyar Ábránd. Zongorán előadja dr. Irinyi Istvánné urhölgy. 4. a) Böhm C. Szeretsz-e Op. 85., b) Huszka J. Bob hercege operettjéből: „Dal az első csókról“, éneklő dr. Szűcs Gézáné urhölgy; zongorán kíséri dr. Ujfalussy Géza ur. 5. „Boka kesergője“, hegedűn előadja Fábrián Margit urleány. Zongorán kíséri Hoffmann Margit kisasszony. 6. a) E. Kovács Gy. „Hajnal Uram.“ b) Endrődi S. „Visszavárlak“, szavalja Pirkler Ernő ur. 7. „Operette részletek“ cigányzene kíséret mellett éneklő Hoffmann József ur. 8. Az én első szerelmes levelem“, vig monológ, előadja Klebersberg Margit grófnő. 9. Bachó J. „Nagy magyar ábránd“, vonós hangszereken előadja a 39. cs. és kir. gyalogezred zenekara. Jegyek korlátolt számmal mátol fogva kaphatók Riesz Lipót és Kontsek Géza üzletében.

— Asztalok a kávéházak előtt

Állítólag a városi tanács tegnapi tanácsülésében elhatározta, hogy a jövőben nem enged meg egyik kávéháztulajdonosnak sem, hogy üzlethelyisége előtt, a járdán asztalokat helyeztessen el és ott a vendégek kiszolgálásában részesülhessenek. Mint értesülünk a tanács ilyen irányban tárgyalásokat folytatott ugyan, de végleges határozatot sem hozott. A magunk részéről nem is hisszük, hogy ez irányban ilyen határozatot hozna, miután Debreczenben ép úgy, mint a legnagyobb forgalmu világvárosokban is több kávéház előtt a gyalogjárón, ha a hely megengedi helyeztek el asztalokat, nagy öröme a kávéházba járó közönségnek, a mely a füstös kávéházi termekből szívesen menekült ki nyári időben ezekhez a szabad levegő alatt elhelyezett asztalokhoz. —

— Az alispán fogai.

Hajdúvármegye kurucos bajszu öreg alispánja, Rázsó Gyula alispán bátyánk érdekes önleplezést tett tegnap délután.

— Hogy s mint? kérdé valaki a vármegye szeretett, szókimondó Gyula bácsiját, midőn éppen távozóban volt a megyeházából.

— Öregesen, legényesen barátom! válaszolta Gyula bácsi. Megyek a fogborbélyhoz a fogamat reperáltatni...

— Hát van még mit reperáltatni?

De ezt már — szerencsére — csak félfüllel hallhatta, ha ugyan hallotta a távozott kurucz bajszu öreg alispán.

— Tennis-pályák a nagyerdőn.

A városi tanács elhatározta, hogy a nagyerdei tennis-pályák bérlőinek jogát május 1-ig tartja fent. Ha az eddigi bérlők kérényt nem adnak be és nem nyilatkoznak arra nézve, hogy tartják-e a bérletüket tovább, akkor az érte jelentkezőknek adják bérbe.

— Megfenyegedett munkások

czimü ujdonságunkban a rendőrséghez érkezett jelentés nyomán azt írtuk, hogy Tóháti Elek né kefegyári munkásnőt is megfenyegettek, amiért munkába lloott és így tért vissza a sztrájkjára. Nevezett munkásnő, ki harmadmagával volt megnevezve, nálunk megjelent és előadta, hogy állandóan a sztrájkján volt és semmi panaszsal nem élt. Ezen felvilágosítást készséggel közöljük.

TÁVIRATOK.

Lemondó főispán.

Reissig Ede sopronmegyei főispán állásáról lemondott.

A vasutak elnökgazgatója.

Budapestről sürgönyzik, hogy az esti lapokban a következő hír jelent meg: „A vasutások fizetéséről rendelkező törvényjavaslat beterjesztése után nagyarányú változás lesz a máv.-nál. Immár bizonyos, hogy Ludvig elnök-gazgató nyugalomba vonul és helyébe Vörös László nyugalmazott államtitkár lép. Az összpontosított budapesti igazgatás élére pedig Dobieczy Sándor képviselőt neveznék ki. És, amint nekünk Debreczenből írják, Dobieczy már most munkálodik utódja érdekében, aki igen jelentékeny nevű ember, igaz Tiszapárti, mert a neve is ifj. gróf Tisza Kálmán.“

A mi e hirből Dobieczy Sándorra vonatkozik, annak részünkről csak örülni tudunk, mert az ő szakképességét valóban kár is volt a meddő politizálás miatt javaerejében nyugalomra kárhoznatni; hanem a mi a Tisza-fióknak Debreczenbe való csempészését illeti, ez aligha fog olyan simán menni, mint azt a kegyelmes és méltóságos urak odafönt és idelent képzelik. A választók nélkül végezik a számadást.

Keresztülölt férj.

Bolzesből jelentik, hogy Trojas Togyer ottani lakost agyonverte Tamilán Juan, aki az aszszonyát szerette. A gyilkos legényt elfogták.

Az angol király részvéte.

Edvárd angol király részvétáviratot küldött Károlyi István grófhoz, utolsó fitestvére Tibor halála alkalmából. Az angol király kéri, hogy családjával őszinte részvétét közölje. Tudvalevő dolog, hogy VII. Eduárd király a legbensőbb barátja Károlyi István grófnak.

Az orosz hajóhad pusztulása.

Késő éjszaka még a következőket jelentette tudósítónk a port-arturi orosz hajóhad pusztulásáról. Makaroff azért üdözte a japán hajóhadat, hogy az erődök ágyui alá csalja Tógó hajóhadát, de kelepcébe került. A japán hajóhad meglepte s a tengernagyi hajót öt japán torpedó hajó rajzolta egyszerre körül és sikerült lövéssel felrobbantották azt. Iszonyatos volt ez a robbanás, amely Czirill nagyherceget nagy távolságra dobta a hajóról és súlyos sérülésekkel menekült meg. A tengernagyi hajón kívül egy nagy páncélos hajó félig elsüllyedt és 4 czirkáló annyira megrongálódott, alig tudták a kikötőbe vonszolni. Az orosz hajóhad pusztulásának hírére czár és czárné betegek lettek. A czár Mihály nagyherceget küldi a harcztérre.

Színház.

Katalin. Élénk keresletnek örvendett a mai napon is a Beldi & Fejér részvénytársaság „Katalin“ papirja, a hausse fényesen beütött... A coupon értéke: zsuftolt ház.

A játék csupa kellemes rutin, akár maga a darab. Sugár Aranka művésze előtt meghajlunk ezuttal is. Az aránylag híressé vált varakozó jelenetben halószobájában, osztatlan tetszés tapsait aratta, azok az ütemek, amelyeket zokogással töltött ki, époly művészi előterjesztésűek voltak, mint hatásos finaléja. Rózsa Lilinél (Germain) a multkor elismerteken kívül kiválóképen is dicséernünk kell taglejtése kellemes arányosságáért. Krémerné (Anicza) kellemesen játszott. Jelentős férfiszerep nincs, de a férfiak néha ilyesmiért sem zugolódhatnak, amint gondoljuk, hogy Katalint igen kedvesen lép-

hette meg, hogy ismerős kettes adták elő.

Corneville

ves operette nagy örömei harangok. Mint értesülünk, a felújító Gáspár Géza fogja já operette felújítunk tárczarc lából közlünk kes visszaeml

Mükedv

nül a színészek és 15-én műke reczeni szinpad teri helyszinélés mére a városi gedte a szinhá hogy e két nap kár ellen biztos a potyahelyek nyugdíjalpra no meg az öss Miután jótékon hogy ilyen nev szab a tanács. a gyufán szokt

Törv

Színész

Géza a szintá evadban egyik lat tárgyává t szerkesztőnek sitott kritikusi ezért sajtóper a pört ma tá vényszék, mint

REGÉ

B

(Öreg honvédek tek

Kaland a

A muszka nak, az élelm volt, a fogság és két lovát. löztek fel a s suth bankó b annak már a muszka rubel elferblizte a t

Most má ságnak, miót lesz a „mené sen, falat eles háza és a V

rosi pusztára zetes kondor megéheztek

hogy szerenc bátran a csár márosné assz csoltak minc

élelmet.

Jószivü lárosné. Sütt

gyar ebédet. ton siránkoz

felett. Szegér ben ugyancs

lesz majd a csak egy ár

Végre, dott az élel

nagy, nagy képpel így s

hette meg, hogy a szinpadunkon oly igen ismerős kettős női balettel ezuttal — nők adták elő.

Corneville-i harangok. E régi kedves operette felújítását országsszerte nagy örömmel fogadták és a „Corneville-i harangok“ újra hódító utra keltek. Mint értesülünk Makó Lajos szinigazgató felújítja e darabot az évad vége felé. Gáspár apró szerepét Sebestyén Géza fogja játszani. A bűbajos zenéjű operette felújítása alkalmából mai lapunk tárczarovatában „Vén sas“ tollal közlünk a „Hazánk“ után érdekes visszaemlékezéseket.

Műkedvelői előadások. Közvetlenül a színészek távozása után, május 14. és 15-én műkedvelők fognak fellépni a debreczeni szinpadon. Székely Ferenc kataszteri helyszínelési felügyelő és társai kérelmére a városi tanács e két estére átengedte a színházat a szokásos kikötésekkel, hogy e két napra tartoznak az épületet tűzkár ellen biztosítani, a 8. számú páholyt és a potyahelyeket átengedni, a tisztviselői nyugdíjalapra legalább 20 koronát fizetnek, no meg az összes költségeket is előlegezik. Miután jótékony czélról van szó, csodáljuk, hogy ilyen nevelésesen szigorú feltételeket szab a tanács. Ugy látszik, a városházán is a gyufán szoktak takarékoskodni.

Törvénykezés.

Színész és ujságíró. Sebestyén Géza a szintársulat tagja, az elmúlt szinivadban egyik ujság nyiltterében erős bírálat tárgyává tette Rudnyánszky Gyula lapszerkesztőnek a színházzal szemben tanúsított kritikusi mű ödését. Rudnyánszky ezért sajtópert indított Sebestyén ellen. Ezt a pört ma tárgyalja a debreczeni kir. törvényszék, mint sajtóbírószág.

REGÉNY-CSARNOK.
Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Móricz Pál-tól.)

Kaland a kondorosi csárdában.

A muszkák Vastagh János hadnagynak, az élélmező tisztnek, aki szegedi fiú volt, a fogságban is meghagyták a kocsiját és két lovát. A szabadulás után erre pakolták fel a szegedi tisztek kilenczen. Kossuth bankó bőven volt a bugyellárisban, de annak már a papír becse sem volt meg. A muszka rubeleket azonban még Nagyváradon elferblizte a társaság.

Most már felderült a kedve is a fiatal-ságnak, mióta tudták, hogy nem Szibéria lesz a „menetirány“. Tréfalkozva, de éhesen, falat eleség nélkül érkeztek el az Oroszára és a Vásárhely között fekvő kondorosi pusztára, a hol csárda is van. A nevezetes kondorosi csárda. Már ekkor nagyon megéheztek honvéduraimék. Elhatározták, hogy szerencsét próbálnak. Behajtottak nagy bátran a csárda udvarába. Egy éltes koresmárosné asszony volt otthon. Tehát parancsoltak mind maguknak, mind lovaiknak ételmezt.

Jószivű magyar asszony volt a csap-lárosné. Süttött, főzött azonnal hatalmas magyar ebédet. De míg főzte az ebédet, folyton siránkozott a szegény tiszturak sorsa felett. Szegény tiszturaimék pedig ebédközben ugyancsak villogtak össze, hogy mi is lesz majd a fizetéssel, mert nem volt náluk csak egy árva német krajczár sem.

Végre, midőn jóllaktak, nekifohászko-dott az élélmező és fúrfangos Vastagh had-nagy, nagy bátor szóval, nagy méltóságos képpel így szólította a jó öreg nénét:

— Kedves nénémasszony, tud-e vissz-szaadni aprópénzt egy német tíz forin-tosból?

— Nem kell nekem fiaim, lelkeim! Hogy az Isten verje meg azt a német ban-kót, mert én be sem piszkolom vele a ke-zemet, mondta a néni, nem is gondolván, hogy ezen szavával mily terhes követ emelt le a tiszturak szívéből, akik egész nekividá-modtak és a szives ellátásért 25 Kossuth forintot fizettek a néninek. De az meg is örült nagyon a jó magyar pénznek.

A honvédvilág vége.

Pénteki nap déltájban robogott a hon-véd tiszti fogat a szegedi „kis kaszáló“ elé. Itt leszállott a kocsirol Zsótér hadnagy. Hazament nagy rongyosan, piszkosan az atyai házhoz, hol édes anyja már elveszett fiaként siratta. Ez azonban örömnapp volt a családban. De aztán beköszöntöttek végnél-küli hosszú sorban a szomorú, nehéz nap-ok. Elmúlt a szép, a dicső „honvéd világ“, utána ami következett, az a gyűlöletes, zsarnoki átkos, nehéz emlékü világ, örökre sötét lapját képezi a magyar nemzeti törté-netnek, ezt a világot „zsandárvilágnak“ szokták nevezni.

Nyiltter.

SZOLYVAI
ásványviz.

Elsőrendű szaktérfiak vegyelmzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag bajoknál, ugyszintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**
Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaezokokban.
Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!
Borral igen üdítő ital!
Kapható minden jobb fűszerüzletben és az
Uradalmi ásványvizek bérlőségénél
Szolyván (Bereg megye).
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 228. Bérlet 162. szám. (C)
Ma, pénteken, 1904. évi április hó 15-én:
először:

Takarodó.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Beyerlein. For-dította: Zboray Aladár.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek a
Tavaszi divat
remek ujdonságai

szövetek és selymekben.

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

- Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
- Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt
- Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
- Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
- Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
- Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
- Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
- Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

1/1 1/2 1/4 1/8 sorsjegyeket
12.— 6.— 3.— 150 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje
BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. sz.
Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak BUDAPEST.

Sziveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.
Az ellenérték: ..... korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím: { Név: .....
Állás: .....
Lakhely: .....
Utolsó posta: ..... }

A nem kívánt módokat törölni.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja A Kolozsvári (Heinrich J.) Ásvány- és Gyógyszappangyár B. T. gyártmányait

Kiváló gyártmányaik Kénszappan, Kénkátrány, Kátrány, Borax, Benzoe-, Chreolin-, Lanolin-, Ioktiol-, Fehérkátrány, Kénes fehérkátrány-, Epe, Salicyl-, Neutral-gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toilette-szappan**.

Különlegességünk a Szent László szappan a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melynek festéket, zsirt, olajat, vagy bármennemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolítanak a kézről.

Egyedül gyártói Kapható minden gyógyszerárban és még minden jobb fűszerüzletben és illatszer üzletben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ekszer javítás és bármennemű (vésnöki) ötvös munká-kat jutányos árért vállal: **Pintér Gusztáv** Debreczen, Piacz-u. a főtözsde mellett. Órák, ékszerek és tájékpipák nagy választékban. Törött arany és ezüst bevéltatik.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő-tözsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhetők ka-lapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar-és cigaretták, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

Óriási keresetre tehetnek szert, kik egy új nagyjelentőségű irodalmi vállalatra nagy jutalékkal előfizetőket szerezni hajlandók. Ajánlatokat „Nagy jövedelem” czimen a kiadóba kérünk.

Utazókat és ügynököket nagy jutalékkal keresünk. Ajánlatokat „Állandó kereset” czimen a kiadóba kérünk.

Pénztáros kisasszonyt keresünk, a ki kereskedelmi iskolát is végzett. Telegdi K. Lajos Utóda Eperjesy István könyvkereskedés, Debreczen, (Városház-épület.)

Naponta friss tavaszi gyenge turó kapható Glück Izidor fűszer- és csemege üzletében Péterfia.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. Ajánlja a legújabb tavaszi újdonságokat u. m. blouz kelméket, női felöltöket, férfi- és női szöveteket, tükröket, képeket és vásznakat a **legkényelmesebb heti és havi részletfizetésre**.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja Blatner Gyula üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben).

Új liszt raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gőzmalom és saját őrlésű buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban **Friedmann Lipót** katonai élelmészénél.

Helyi ügynök felvétetik jó keresetre, czim: kiadóhivatalban.

Boreczet, kitünő, házilag készült eladó. Czim: Hatvan-utca 9. a ház mesternél.

20000 drb. nemes rózsató

a legkitünőbb fajokban kapható **műker-tészeti és rózsatelepemen**, a M. Á. V. főállomása mögött, a csolnakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert.) **Virágcsar-nokomban** (Piacz-utca 26. sz. Telefonszám 340.) mindenféle virágmunkák, csokrok, koszorúk stb. a legjutányosabb áron készíttetnek.

A n. é. közönséget-tisztelettel felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Farkas Gyula,
műkertész, Debreczen.

Olcsó 160 négyszögöles házhelyek

a Patay-féle telken a Csapó-utcai új huszár kaszárnyával szemben a házhelyek május hó közepéig **leszállított áron** előnyös részletfizetésre vásárolhatók. — Felvilágosítás nyerhető Piacz-utca 27. sz. városi bérházban levő ügyvédi irodában.

Schrader Gyula
likőr-töltései.

Schrader Gyulától, Feuerbach - Stuttgartban. A legjobb és leg-egyszerűbb mód há-maszálatra likőröket előállítani.

Arjegyzéket és pros-pektust küld az Áusz-tria és Magyarország főraktár: Haager W., Wien, III/3. sz. Hermarkt 3.

Gyertyánliget (Máramarosmegye)

a legszebb, legegészségesebb klimatikus, erdei, hegyi-gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Előnyek:

1. Olcsó árak és fesztelen életmód.
2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet.
3. Közeli vasútállomás és jó kocsit.

Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitünő izi és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradiká-lisabb gyógyssiker: vészegénység, sápkór, idegesség, neurast-henia, gyomor-bélhajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. IDÉNY: május-október. Vasuti állomás Nagy-Bocskó.

A fürdőigazgatóság.

2008.—1904. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kölcsönös segélyző egyesület, mint szövetkezet végrehajthatónak Hegedüs Lajos és neje ellen folytatott végrehajtási ügyében a kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék, a deb-reczeni kir. járásbíróság területén levő a debreczeni 1418. sz. tkvben A + I. r. 1465 hrsz. alatt felvett házastelekre 2336 koro-nában megállapított kikiáltási árban a vég-rehajtási árverést elrendelvé annak fogana-tosítására határidőül az **1904. évi május hó 25-ik napjának d. u. 3 óráját** a kir. tszék árverési termébe kitzte.

Kikiáltási ár a becár azonban az árve-résre kitett ingatlanok szükség esetén a kiki-áltási áron alól is elfognak adadni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óva-dékképes értékpapirban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 270. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elis.nervénynt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt, a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.
Debreczen. 1904. február hó 25-én.
Hegedüs, kir. tszéki bíró.

A Simon-féle teljesen ártalmatlan bőrszépítő, szeplő, májfolt eltávolító SPERMACET CRÉM

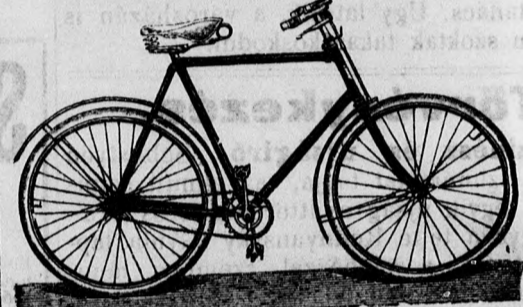
és a nappalra alkalmas azonnal szépítő SPERMACET TEJ.

Kapható:

Schweitzer Testvérek czég

varrógép és kerékpár áruháza Debreczen, Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös ujjításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk kerékpár alkat-részekben. Nagy mechanikai javító műhely.

Értesítés.

A debreczeni ev. ref. Egyház pres-byteriuma tudomására hozza az ev. ref. Egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi járulék a folyó 1904. évre ki van vetve s az adókivetési munkalat az egyház számvevői hivata-lában közszemlére ki van téve, hol az a hivatalos órák alatt **ez évi ápril hó 11-ik napjától kezdve ugyanazon hó 19-ik napjának délutáni 5 órájáig** bárki által megtekinthető.

Ennek az adókivetési munkalatnak megtekintésére tehat azzal hivatnak fel ev. ref. Egyházunk tagjai, hogy a ki a kivetést helytelennek találja, vagy bármi okból helyesbítésre jogot formálni vél: eziránt az egyházi törvények 251. §-a értelmében a fent kitett idő alatt az egyházi számvevői hivatalnál (egy-háztér 17. szám) a hivatalos órák alatt felszólamlását akár szóval, akár írásban megteheti, későbbi felszólamlásnak hely nem adatván.

Kelt Debreczenben az ev. ref. Egyház presbyteriumának 1904. évi ápril hó 4-ik napján tartott gyűléséből.

A presbyterium.